

دگرگونی در کنترلهای قانونی بیمه برای ثبات مالی^۱

ترجمه مصطفی نوری

۱. مقدمه

شرکتهای بیمه از مهمترین بخشهای یک سیستم مالی به حساب می آیند. از آنجاکه عملیات آنها دربرگیرنده تعداد بی شماری از مردم، امنیت و داراییهای آنهاست لذا ثبات مالی آنها مورد توجه خاص دولتها قرار می گیرد. این شرکتهای مقادیر معتناهی پول را از طریق قبول تعهد ارائه تأمین و جبران خسارت در اختیار می گیرند. قوانین مربوط به مقررات بیمه‌ای و نظارتی در هر دو گروه کشورهای در حال توسعه و کشورهای توسعه یافته وجود دارد. با آنکه بعضی از کشورها بسیار سریع قوانین و چارچوب‌های مقرراتی بیمه‌ای خود را مطابق با نیازها تغییر داده‌اند مع‌هذا شماری از کشورها هستند که قوانین خود را در این بخش در هماهنگی با بخشهای دیگر اصلاح نکرده‌اند.

در سالهای اخیر، جریان قدرتمند تفکر آزادسازی، اقتصاد جهانی را متأثر کرده است. بازارهای زیادی با واقعیت یک رقابت جهانی قوی روبه‌رو بوده‌اند که حاصلش کاهش موانع قبلی و نمایاندن راههای مدیریتی روشن اقتصادی است. این رویداد برای کشورهای در حال توسعه به معنای پرش از نقطه‌ای دوردست به نقطه‌ای دیگر در زمان بسیار کوتاه است. کشورهایی که در دهه‌های ۱۹۵۰ و ۱۹۶۰ سیاستهای اقتصادی را ارائه می‌کردند هرگاه سخن از موانع و انحصارهای دولتی پیش می‌آمد بر خودکفایی، کنترل ارز، محلی کردن خدمات و تشکیلات و جز آن تأکید داشتند. به علت بروز روشهای امروزی خدمات و معاملات تجاری در «گات»، کشورها باید درباره ساختار مؤسسات، ترکیب و قواره بازار و مکانیسم قانونی خود بازنگری جدی می‌کردند. آزادسازی معاملات بین‌المللی کالا و خدمات هر دو به سرعت در حال انجام است. به همین سبب مقررات و قوانین بیمه‌ای هم در کشورهایی که در شرف تغییر مسیر اقتصادی به آزادسازی و خصوصی سازی هستند دیگر کافی به نظر نمی‌رسند.

جدای از این موارد، سناریو در جهان بیمه هم دستخوش تغییرات جدی شده است. خطرهای فاجعه‌آمیز بی‌سابقه‌ای در سالهای اخیر به وقوع پیوسته است. ظرفیتهای قبول

بیمه‌های مستقیم و بیمه‌های اتکایی نیز، محدود بوده است و مؤسسات پرسابقه‌ای مانند لویدرز با مشکلات نامنتظری روبه‌رو شده‌اند. استفاده از روشهای فنی جدیدی برای تخمین قدرت پرداخت بیمه‌گران لازم به نظر می‌رسد. انتظار عمومی از خدمات و ثبات مالی بیمه‌گران چندین برابر شده است. طبیعت و وسعت ریسک پذیری‌ها و ارزش سرمایه‌ها دستخوش تغییرات شدید گشته و به همین دلیل بیمه‌گران با خسارتهایی روبه‌رو بوده‌اند که در گذشته حتی به فکرشان هم خطور نمی‌کرد. تمامی این موارد به اضافه افزایش رقابتهای بیمه، وظیفه تنظیم‌کنندگان مقررات بیمه‌ای را در واقع پیچیده کرده است. تنظیم‌کننده به ویژه در کشورهای در حال توسعه باید با مسائل مختلف ناشی از تغییرات اقتصادی به موازات تغییرات سریع ماهیتی ریسکها که نتیجه تحولات اقتصادی است دست و پنجه نرم کند. در مجموع چنین شرایط پیچیده‌ای مسلماً ایجاب می‌کند مقررات کنترلی بیمه مورد بازنگری جدی قرار گیرد.

۲. مقررات تنظیمی

وظیفه اصلی مقررات، حصول اطمینان از وضعیت مطلوب و ثبات مالی شرکتهای بیمه است. از آنجا که بیمه‌گران با مقادیر فراوان پول سروکار دارند، مقررات الزاماً باید چگونگی استفاده و سرمایه‌گذاری وجوه را مشخص نماید. بعد از یک دوره زمانی، هدفهای قدیمی مقررات و نقش نظارتی آن که تضمین قدرت پرداخت بود تبدیل به عرف معاملات سالم، حمایت مصرف کننده، پیروی از اصول، صداقت و راستی، تقویت بازارهای محلی و ایجاد بانک اطلاعاتی لازم برای هدایت بازارهای بیمه شده است.

در زمینه آزادسازی اقتصادی و تأثیر قدرتمند آن بر بخش بیمه در شماری از کشورهای در حال توسعه، دورنمای نظارت و کنترل مسلماً دستخوش تغییرات بیشتری خواهد شد. این موارد در «مذاکرات دور اوروگوئه» مورد تأیید اکثریت قرار گرفت و تأکید شد که دولتها باید از سیستم کنترلی مؤثر و مطمئن برخوردار باشند و آن را توسعه بخشند.

برای بررسی دگرگونی نقش نظارتی در بیمه‌های غیرزندگی برای ثبات مالی نگاهی داریم به عناصر با اهمیت یک شرکت بیمه که تأثیر فراوانی هم در ثبات مالی دارد، جایی که راهبری شرکت به مرحله حیاتی خواهد رسید. این عناصر را می‌توان به صورت زیر طبقه‌بندی کرد:

(الف) حقوق صاحبان سهام: سرمایه پرداخت شده و ذخیره‌های آزاد (از حق بیمه).

(ب) قیمت‌گذاری تولیدات: نرخ فنی، هزینه مدیریتی، هزینه استحصال و فروش و شرایط نگهداری ذخیره.

(پ) مدیریت مالی: مدیریت نقدینگی و سرمایه‌گذاری، امنیت و بازده مناسب

سرمایه‌گذاری را تأمین می‌کند.

ت) روشهای حسابداری: ذخیره‌گیری برای ریسکهای جاری، برای خسارتهای معوق، ارزیابی داراییها، مالیات و سود و زیان ارزهای خارجی.

ث) برنامه بیمه‌های اتکایی.

ج) اطلاعات.

گذشته از موارد بالا که بعداً به تک تک آنها خواهیم پرداخت دستگاه نظارت‌کننده باید تغییرات و دگرگونیهای سیستمهای اقتصادی دولت و تأثیر آنها را بر بخش بیمه کشور ارزیابی کند. برخی دگرگونیها در روشهای کلی تأثیر به‌سزایی در سلامت شرکتهای بیمه دارد و دستگاه نظارتی در این محدوده باید گوش به زنگ باشد. برای مثال ساده‌انگاری در کنترلهای ارزی موجب خواهد شد که واگذاریهای بیشتر از معمول به خارج در بیمه اتکایی صورت گیرد یا در بیمه‌های مستقیم حتی بیشتر از ظرفیت نگهداری شود و در نتیجه به بازار ملی خسارت مضاعفی وارد گردد. در چنین شرایطی، دستگاه نظارت‌کننده نقش مهمی در تدوین و تنظیم مقررات لازم برای هدایت امر بیمه پیدا می‌کند. هنگامی که شرکتهای بین‌المللی با آزادی، سرمایه‌های خود را در بازارهای مختلف به کار می‌اندازند یا جابه‌جا می‌نمایند، بر تنظیم‌کنندگان مقررات ضروری است که ضوابط سرمایه‌گذاری شرکتها را مورد بازبینی دقیق و مستمر قرار دهند. این موارد به ویژه باید در کشورهای در حال توسعه‌ای که پولهای ضعیفتری دارند و در حال بازسازی هستند مهم جلوه کند. حال به تشریح عناصر ششگانه پیشگفته می‌پردازیم.

الف) سرمایه

نیازی به تأکید نیست که شرکتهای بیمه به سبب ماهیت عملیات خود در پذیرش ریسک باید از داراییهای خالص بزرگتری برخوردار باشند. به هر صورت حداقل سرمایه لازم و شیوه سهامداری سهام شرکتهای بیمه تا حدود زیادی به شرایط عمومی و اقتصادی کشور وابسته است. لویدز لندن نمونه یگانه‌ای است که با مسؤلیت نامحدود سهامداران از بیمه‌گذاران خود حمایت کامل می‌نماید. این نمونه فوق‌العاده‌ای است که بیمه‌گذارانش جدای از آثار آن بر سندیکاهای انفرادی مورد حمایت کامل واقع شده‌اند. بعضی از کشورها، حداقل سرمایه لازم را برای شروع عملیات شرکت تعیین و بر مبنای توسعه کار، وضعیت شرکت را بازبینی می‌کنند. دیگر کشورها در حالی که مبلغی برای حداقل سرمایه تعیین نمی‌کنند اندازه‌ای برای قدرت پرداخت (حاشیه امنیت) شرکت بر مبنای طبیعت و ساختار معاملات و طرحهای آینده آن مشخص می‌نمایند. سرمایه فراوان و کافی در عین حال که از حاشیه امنیت بالایی برخوردار است، شمار دستهای دخیل را کاهش می‌دهد و از عرضه بیش از حد و بیماریهای تبعی آن جلوگیری خواهد نمود.

توجه کافی و مستمر به قدرت پرداخت شرکتهای بیمه از وظایف اولیه سرپرستان و نظارت کنندگان بوده است. شرایط اعطای امتیاز به شرکتها، کنترل لازم را در مقابل خطر ورشکستگی فراهم می‌کند. به این صورت که قبل از اجازه کار، شرکتها باید طرح عملیات آینده خود را ارائه کنند و طرح بیانگر نسبت مطلوب عدم اعسار پذیری باشد. برای برخورداری از توانایی مالی لازم، جمع داراییهای شرکت بیمه باید از جمع تعهداتش به مراتب بیشتر باشد. شرایط قبلی به طور نمونه از شرکتها می‌خواست که جمع داراییهای بیمه‌گران غیرزندگی از جمع تعهدات آنها یا نرخ مثلاً ۲۰ درصد از حق بیمه‌های خالص آن شرکت بیشتر باشد. این درصد یا هر ضریب مصوب دیگر در طی سالها در بخشهای مختلف جهان دستخوش تغییر شده است. در انگلستان، در اوایل ائتلاف اقتصادی جامعه مشترک، این ضریبها افزایش یافت. آلمان، ژاپن و امریکا شرایط قدرت پرداخت شرکتها را شدیدتر کرده‌اند. اقتصادهای در حال توسعه که بازارهای بیمه‌ای آنها مشمول آزادسازی شده است نیز شرایط خود را سخت‌تر کرده‌اند مانند مالزی، مکزیک، اندونزی، فیلیپین، کنیا، تایلند، عمان و نیجریه ... سنگاپور نیز از سال ۱۹۹۲ شرایط موجود را محکم‌تر کرده است مانند درج ۳ شرط موازی به این صورت که حاشیه امنیت قدرت پرداخت باید مبلغی کمتر از ۵ میلیون دلار سنگاپور نباشد یا ۵۰ درصد حق بیمه خالص یا ۵۰ درصد ذخیره‌های خسارت، هرکدام بیشتر باشد. وضع مقررات قدرت پرداخت، ابزارهای حیاتی برای تأمین رشد مطلوب شرکتها در جهت منافع مصرف کنندگان به شمار می‌رود.

ب) قیمت‌گذاری تولیدات

جنبه دیگر مقررات بیمه‌ای در بیشتر کشورهای در حال توسعه که از اختیارات نظارتی است، اطلاع از ساختار نرخ گذاری شرکتهای بیمه است. در شماری از کشورها بیمه‌گران باید قبل از اجرای نرخ، اعمالی را به تصویب مراجع ذیصلاح برسانند (ثبت، تصویب و اجرا)، در حالی که برخی دیگر تنها برای آگاهی از نرخ جدید اعلام آن را کافی می‌دانند (ثبت و اجرا). برخی از بازارها، در مورد رشته‌های عمده و اصلی سیستم تعرفه دارند.

برای حصول اطمینان از رقابت سالم در حالی که شرایط بی‌طرفی و اقتصادی بودن نرخ را لحاظ می‌کنیم، دو مورد را از نظر دور نمی‌داریم. برای ریسکهای صنعتی، سیستم «ثبت و اجرا» ممکن است مطلوب باشد. برای این‌گونه ریسکها که در تکاپی هم مورد رقابت شدید هستند و آن را هم باید در نظر گرفت تعرفه لازم به نظر نمی‌رسد.

برای ریسکهای فردی مانند حوادث شخصی بهتر است از سیستم «ثبت، تصویب و اجرا» استفاده شود تا منافع بیمه‌گذاران حفظ گردد و برای بهره‌برداری، آنان تحت شرایط سخت نامناسب قرار نگیرند.

در شرایط «ثبت، تصویب و اجرا»، دستگاه نظارتی، مسؤلیت دوگانه‌ای دارد:

(۱) باید بتواند از کفایت نرخ اطمینان حاصل کند؛ و

(۲) در مدت معقول نسبت به تصویب، اصلاح یا رد آن اعلام نظر کند.

برای اعمال این وظایف، تنظیم‌کننده باید از تکنیکهای آماری و بانک اطلاعات قری، برخوردار باشد.

در رشته حوادث، وضعیت ویژه دیگری نیز در برخی از بازارها وجود دارد. برای مثال در رشته اتوموبیل، چه در خسارتهای مالی و چه در مسؤلیت‌شخص ثالث، خسارتهای به شدت رو به افزایش است و برای حفظ سلامت بازار اصلاح افزایشی نرخها و سخت‌تر کردن شرایط ضروری به نظر می‌رسد. به هر حال افزایش نرخ و مقاومت مصرف‌کنندگان در برابر آن، دولتها را برای مداخله جهت حصول اطمینان از عدم افزایش نرخ ترغیب می‌کند. در حالی که در رشته‌های نسبتاً سودآور از شرایط رقابتی به سود مصرف‌کنندگان و در جهت کاهش نرخها استفاده می‌شود در عمل نیروهای خارجی موجب فشار می‌شوند و از افزایش نرخها در موارد ضروری نیز جلوگیری می‌نمایند که موجب می‌شود تعادل صنعت برهم بخورد. در این صورت تنظیم‌کنندگان مقررات موظفند به نحوی ایفای نقش نمایند که تأثیرات نیروهای خارجی در حداقل نگه‌داشته شوند و به گونه‌ای وظایف نظارتی خود را اعمال نمایند که نیل به هدفهای پیشگفته با مشکل مواجه نشود.

هزینه‌های استحصال و مدیریت: چون این دو هزینه در نتیجه نهایی تأثیر فراوانی خواهند گذاشت، در بیشتر کشورها مقرراتی برای تثبیت و کنترل این گونه هزینه‌ها وضع می‌شود. در کشورهایی که ضوابط معینی برای هزینه‌های استحصال وجود ندارد و این هزینه‌ها روند افزایشی نشان می‌دهد نتایج فنی تحت تأثیر این هزینه‌ها قرار می‌گیرد. مقامات نظارتی می‌کوشند در پرداخت کارمزدها به نمایندگان و دلالات حتی هزینه‌های ارزیابی خسارت و کارشناسی، نظارت کامل داشته باشند. در اندونزی، از سال ۱۹۹۳ مقررات جدیدی وضع شده که پرداختهای به آکثرها، کارشناسان خسارت، نمایندگان و دلالات را زیر نظر گرفته است. در سنگاپور، حداقل کارمزدی برای نمایندگان و دلالات برای ارائه بهتر خدمات پیشنهاد شده است. در تونس، کارمزد مجاز برای نمایندگانی که خود امر صدور را انجام می‌دهند ۸ درصد برای وسایل نقلیه مسافری و ۹ درصد برای دیگر وسایل نقلیه است. ترکیه در کنار سایر اقدامات نظارتی، حداکثر نرخ ۳۰ درصد را برای کارمزد معین کرده، حق‌الثبت نمایندگان را دو برابر کرده و شرایط کسب امتیاز نمایندگی بیمه را نیز دشوارتر کرده است. در امارات متحده عربی، برپایه اصلاحیه مقررات بیمه سال ۱۹۹۲، دلالات باید هنگام ثبت، تمام بیمه‌گرانی را که با آنها کار

خواهند کرد معرفی نمایند و برای ضمانت اجرای مسؤلیت حرفه‌ای نیاز به تحصیل ضمانتنامه بانکی دارند. موارد بالا فقط مثالهایی است که بیانگر اهمیت تنظیم مقررات و نظارت بر آن در مورد هزینه‌های استحصال و مدیریت است.

کنترل اعتبارات: از آنجایی که در بسیاری کشورها فروش غیرنقدی و اعتباری بیمه مجاز است مطالبات باید به نحوی کنترل شوند و اقدامات مناسبی برای تشخیص ارزیابی مطالبات معوق به عمل آید. این مشکل بُعد دیگری نیز دارد. در بیمه‌های مستقیم بیمه‌گذاران تمایل دارند و سعی می‌کنند حق بیمه‌ها را با حداکثر تأخیر پرداخت کنند. درحالی که در بیمه‌های اتکایی، بیمه‌گران اتکایی هرچه بیشتر می‌کوشند تا حق بیمه‌ها را از پیش دریافت نمایند. این امر می‌تواند مشکلاتی در خصوص مدیریت نقدینگی شرکتهای بیمه ایجاد کند. بنابراین لازم است اقداماتی به عمل آید تا مطالبات تحت کنترل باشد و اطمینان حاصل شود که ضوابط مربوط به خوبی رعایت می‌شود. در برخی کشورها مقرراتی وجود دارد که مطالباتی که بیش از درصدی از کل حق بیمه‌ها باشد از نظر محاسبات توانایی و قدرت پرداخت به حساب گرفته نشود.

پ) مدیریت مالی

شرکتهای بیمه به سبب طبیعت کارشان و برای پرداختهای آتی خود مبالغ زیادی پول در اختیار دارند. شماری از مؤسسات بیمه از مهمترین بازیگران در بازار مالی هستند. به همین علت، نظارت بر عملیات مالی آنها فوق‌العاده مهم و استراتژیک به نظر می‌رسد. تنظیم کنندگان باید در این زمینه دقت فراوان داشته باشند و از متخصصان مالی هم بهره‌گیرند تا به‌طور مؤثر به وظیفه خود عمل کنند. آنها باید رهنمودهای مناسبی برای به‌کارگیری مطلوب این سرمایه‌ها و امنیت و بازدهی آن تدوین نمایند. در عصر کنونی، ابزارهای جدید و ابتکاری سرمایه‌گذاری مرتباً به منصه ظهور می‌رسد که باید به خوبی تجزیه و تحلیل شود و مقبولیت و مجاز بودن به‌کارگیری آنها به شرکتها اعلام شود.

در شماری از کشورها برای سرمایه‌گذاری، مقرراتی وضع شده است. در برخی از کشورهای در حال توسعه درصدی از سرمایه‌گذاریها در بخشهایی هدایت می‌شوند که هم امر توسعه کشور را تسریع کنند، هم بازده کافی برای بخش بیمه‌ای به‌جای گذارند. در سنگاپور، از سال ۱۹۹۳ مقررات جدیدی برای سرمایه‌گذاری وضع شده که مقدار حداکثر مبلغ سرمایه‌گذاری را در هر مورد بیان کرده و حداقل مبلغ ثابتی از داراییهای نقدی شرکت را ضروری می‌داند. در مکزیک، سرمایه‌گذاری از موجودی ذخیره‌های فنی، آزاد اعلام شده است. آنها ۷۰ درصد از مبالغ سرمایه‌گذاری را آزادانه به کار می‌برند و فقط ۳۰ درصد آن را به دستور دولت بیشتر در قرضه‌های دولتی سرمایه‌گذاری می‌کنند. در کلمبیا، ۴۰ درصد از ذخایر باید در زمینه‌های معین شده

سرمایه گذاری شود. در تایلند به شرکتهای بیمه اجازه داده شده که سرمایه گذاری های خود را در مالکیت های مختلف به کار اندازند. در هند، ۷۰ درصد سرمایه گذاری در بخش های هدایت شده مانند اوراق بهادار و نمونه های معمول عمومی صورت گرفته و ۳۰ درصد بقیه در بازار قرضه و غیره. در بیشتر کشورهای در حال توسعه، شرکتهای بیمه بنا بر اصل سرمایه گذاری داخلی مجاز به سرمایه گذاری در خارج نیستند. تغییر و دگرگونی در مقررات سرمایه گذاری در بازارهای مختلف هرازگاهی به وقوع می پیوندد و این به دلیل حمایت همه جانبه از ثبات مالی شرکتها در محدوده اقتصاد محلی و کشوری است. آزاد کردن بازار بیمه، تبدیل پذیری ارزشهای بیشتر و شروع به کار شرکتهای چند ملیتی، مسلماً مشکل سرمایه گذاری آن سوی مرزها را پیش رو خواهد داشت. این امر ممکن است در ابتدا موقعیت مناسبی به نظر برسد لیکن با کاهش مقررات و کنترل های ارزی می تواند موجبات انتقال سرمایه ها را به خارج از کشور فراهم نماید.

ت) حسابداری

از نقشهای مهم تنظیم کنندگان، تجویز و تعیین مقررات نحوه وضع ذخایر فنی و حصول اطمینان از رعایت این مقررات است.

ذخیره ریسکهای در جریان: به طور کلی ذخیره ها درصدی از حق بیمه هستند که بیمه گران به ترتیب برای رشته های اموال، حوادث، کشتی و باربری بر مبنای ثابتی محاسبه می کنند. مسلماً در کشورهای مختلف و همچنین رشته های مختلف این درصد ثابت ممکن است فرق کند.

از آنجا که وضع ذخیره ها اثرهای مالیاتی دارند تنظیم کنندگان مقررات ممکن است با مراجع ذی صلاح مالیاتی نیز همکاری داشته باشند. مسأله ایجاد ذخیره های کافی برای خطرهای فاجعه آمیز نیز باید موشکافانه و دقیق و با قوانین مالیاتی هماهنگی لازم داشته باشد.

در تعدادی از کشورها توصیه می شود از سود قبل از مالیات برای خطرهای فاجعه آمیز ذخیره در نظر گرفته شود. شناخت افزایش ریسک پذیری و لزوم نفوذ و گسترش بیمه در کشورهای در حال توسعه از موضوعاتی است که دولتها باید آن را به صورت مطلوبی در نظر داشته باشند.

از آنجا که بعضی از عناصر مشخص کننده ذخیره ها مانند پیش پرداخت حق بیمه در بیمه های اتکایی قبولی وجود ندارند ایجاد ذخیره مناسب برای حق بیمه های عاید نشده در بیمه های قبولی اتکایی به نگاه دقیق و موشکافانه نیاز دارد.

ذخیره خسارتهای معوق: در عملیات بیمه مستقیم معمولاً ذخیره خسارتهای معوق از روش مورد به مورد استفاده می شود. برای ارزیابی واقعیت این روش و معقولیت عملیات در سطوح مختلف، استفاده از تکنیکهای آماری و روشهای مقداری لازم به نظر می رسد. تنظیم کنندگان مقررات می توانند به صورت کلی از معیارهای آزمایش شده جهانی استفاده و برای

شرکتهای محلی و پرتفوی مربوط راههای ویژه پیدا کنند. اینگونه روشها به ویژه در رشتههای اتوموبیل و باربری که خسارتهای کوچک ولی پر تعداد دارند و پرداخت آنها به طول می انجامد مناسب است. بعضیها روش تنزیل شده را برمیگزینند که خود موضوعات جدیدی را مطرح می کند مانند نرخ بهره، عامل تنزیلی یا تخفیف، طول مدت تصفیة خسارتها و غیره ... قبول چنین روشی به درصد اطمینان از مقررات وابسته است که چگونه با عناصر مذکور برخورد کند. خسارتهای معوق در قبولی اتکایی ابعاد گسترده تری می باید به همین سبب برخورد ویژه ای می طلبد. یک شرکت واگذارنده جزئیات خسارتهای گزارش شده را مورد به مورد اطلاع می دهد و مواردی پیش می آید که چنین اطلاعاتی واصل نمی شود و بیمه گر اتکایی باید براساس تجربه کلی پرتفوی خود خسارتها را برآورد کند. از آن گذشته مواردی وجود دارد که در آینده نزدیک حل و فصل نخواهد شد و بیمه گر ناگزیر است نسبت به تجربه و حجم پرتفوی خود از خسارت تخمین معقولی بزند. همچنین در کارهای بلندمدت، خسارتها بعد از مدتی طولانی حل و فصل می شوند. برای ارزیابی چنین موردهایی باید به روشهای آماری متوسل شد. از آنجا که به هر صورت کلیة محاسبات ذخایر، یک بُعد مالیاتی دارند همگامی و همفکری مراجع مالیاتی و تنظیم کنندگان و بیمه گران از اهمیت ویژه ای برخوردار خواهد بود.

سود و زیان ارزی: در عملیاتی که چند نوع ارز دخالت دارد، به ویژه در بیمه اتکایی و در کشورهایی که پول محلی در معرض نوسانهای مکرر و فزاینده قرار دارد توجه به سود و زیان ارزها ضروری است. اینچنین سود و زیان ارزی بیشتر در حساب درآمد رشته مربوط منظور می شود. بیمه گران و تنظیم کنندگان برای پیش بینی نرخهای ارزی در حرکتی گسترده و آثار تبعی آن روی نتیجه نهایی، باید برخوردهای محتاطانه انجام دهند. در این زمینه، کشورهای در حال توسعه با پولهای ضعیف محلی نیاز به مراقبت دقیق دارند به ویژه برای اینکه در معاملات اتکایی بین المللی درگیر هستند.

ث) بیمه اتکایی

چون پوششهای اتکایی بخش مهمی از قدرت پرداخت یک شرکت بیمه را تشکیل می دهد، مقامات نظارتی غالباً شرکتهای بیمه را ملزم می سازند تا معاملات اتکایی خود را با بیمه گران مورد قبول انجام دهند. در حالی که بعضی از بیمه گران کشورهای در حال توسعه از خارج نیز اتکایی قبول می کنند جای خوشنودی است که اکثر کشورهای در حال توسعه به این کار مبادرت نمی ورزند. انجام عملیات اتکایی اغلب از عملیات بیمه ای مستقیم راحت تر صورت می گیرد و در بیشتر موارد تنها ارائه متن قرارداد یا دیگر اسناد اتکایی کافی به نظر می رسد. حال این پرسش در ذهن متبادر می شود که نظارت کنندگان با این اسناد چگونه برخورد می کنند. امنیت معاملات

اتکایی موضوع بسیار مهمی است. دبیر انکتاد در گزارش ۱۹۸۷ خود چنین اظهار داشته است: «وظیفه راهبری و ایجاد امنیت معاملات اتکایی بیشتر بر دوش شرکتهای واگذارنده است و از آنجا که آنها برای انتخاب بیمه‌گران اتکایی آزادند تحلیل و بررسی سلامت اتکایی همیشه جامع نیست. نخست به سبب فقدان اطلاعات لازم و بعد ناتوانی شرکت واگذارنده در استفاده از اطلاعات موجود. به همین علت، نظارت کنندگان قانونی می‌توانند نقش حیاتی در انتخاب بیمه‌گران اتکایی داشته باشند. مسلماً این مراجع باید اطلاعات کافی و وافی از بازارهای اتکایی دنیا و عرف بین‌المللی مربوط داشته باشند».

ج) اطلاعات

یکی از ابزارهای مهم برای تشکیلات نظارتی، دریافت به موقع و مستمر اطلاعات از شرکتهای بیمه و بررسی به موقع آنهاست. این اطلاعات از جمله شامل ترازنامه، حساب عملکرد، سود و زیان و گزارش جزئیات نگهداری ذخیره‌های فنی است. افراد آموزش دیده می‌توانند این اطلاعات را به صورت دوره‌ای، تجزیه و تحلیل کنند. پیشنهاد می‌شود در هنگام بررسی، نشانه‌های زیر مورد مذاقه قرار گیرد:

- * کاهش در حجم عملیات هنگامی که کل کار بازار افزایش نشان می‌دهد.
- * صعود هزینه‌ها بی‌آنکه حجم کار شرکت افزایش داشته باشد.
- * زیان عملیات در دو یا چند سال پی در پی.
- * عمده کارها را حق‌العمل کارها یا واسطه‌های بزرگ انجام داده باشند.
- * فقدان منافع مستمر از بابت صدور بیمه‌نامه.
- * دگرگونی عمده در روشهای اعلام خسارتهای معوق.
- * هزینه حقوق کارمندان در سطوح بسیار بالا.
- * تغییرات اساسی در ذخیره خسارتهای معوق.

پی‌نوشت

1. Mony, S.V., [Chairman General Ins. Corporation (GIC), India] *Changes in regulatory controls in insurance for financial stability*, Association of Insurers and Reinsurers of Developing Countries (AIRDC), 9th Third World Insurance Congress (TWIC) Cairo, 26th - 29th September, 1994.